

Samenvatting Erfgoedvisie

De geschiedenis van Heemstede is zichtbaar in gebouwen, gebieden en structuren, zoals Het Oude Slot, wandelbos Groenendaal en wegen (Herenweg, Binnenweg) en water (Zandvaart). Tezamen bepalen ze mede het karakter van Heemstede en daarom zijn we zuinig op dit erfgoed.

Hoe we dit alles kunnen beschermen, benutten en zo behouden voor de toekomst, beschrijft deze Erfgoedvisie. De dubbele doelstelling hierbij is met meer beschermingsvormen naast het behouden van erfgoed ook vrijheid voor individuele eigenaren te bieden. Daarbij kan het bijvoorbeeld gaan om verduurzaming bij restauratie of het optimaal benutten van het woonoppervlak bij herbestemming.

Het erfgoedbeleid rust op vier pijlers

Het (nieuwe) erfgoedbeleid en de hieraan gekoppelde acties rust op vier pijlers:

1. Opnemen van het bestaande erfgoed en erfgoedbeleid verwerken in de omgevingsvisie en het omgevingsplan

We verankeren het erfgoed(beleid) in het beleid voor de fysieke leefomgeving. Dit houdt in dat het fysieke erfgoed zijn (wettelijke) plek krijgt in de instrumenten van de Omgevingswet. Daarbij gaat het om de omgevingsvisie, het omgevingsplan en de omgevingsvergunning.

2. Ontwikkelen nieuw gemeentelijk erfgoedbeleid

Tot dusver werkt gemeente Heemstede alleen met de zwaarste lokale beschermingsvorm, namelijk het gemeentelijk monument. We gaan met meer vormen werken, zodat er maatwerk kan komen. Nieuwe vormen waarmee we in Heemstede gaan werken, zijn: karakteristiek bouwwerk, beschermd dorpsgezicht, karakteristiek gebied, waardevolle structuur.

3. (Verder) op orde brengen van de uitvoering

De gemeente voert de wettelijke taken voor erfgoed uit en in die zin is de uitvoering op orde. Er zijn ook verbeterpunten en deze pakken we op binnen de huidige budgetten en capaciteit.

4. Bevorderen waardering voor cultureel erfgoed onder eigenaren

Monumenten kunnen bij eigenaren soms een negatief beeld oproepen. Een veel voorkomende misvatting is dat er aan een monument geen aanpassingen mogelijk zijn. Goede informatie en maatwerk kunnen bijdragen aan meer waardering. Overigens komt de waardering van het publiek voor erfgoed ook in ander beleid aan bod, namelijk de cultuurnota.

Nieuwe beschermingsvormen voor erfgoed

Belangrijk onderdeel van deze Erfgoedvisie is het voorstel meer beschermingsvormen voor erfgoed in te voeren. Dit wordt eerst geregeld via een aangepaste Erfgoedverordening en voor 2032 in het definitieve omgevingsplan (waarin dan alle regels voor de fysieke leefomgeving moeten staan).

	Objectgericht	Gebiedsgericht
Zwaarder	Gemeentelijk monument (bestaat al)	Beschermd dorpsgezicht (nieuw)
Lichter	Karakteristiek bouwwerk (nieuw)	Karakteristiek gebied (nieuw)
		Waardevolle structuur (nieuw)

Planning

Dit erfgoedbeleid wordt in de periode tot en met 2030 uitgevoerd. Voor het ontwikkelen van het nieuwe beleid en het implementeren hiervan in de jaren 2026 en 2027 is het nodig expertise in te huren, waarmee we ook meer snelheid kunnen maken. Het gaat hierbij om een inhaalslag, die bestaat uit het inventariseren tot en met het aanwijzen van erfgoed. Voor dit traject maken we een apart participatieplan.